

โรงพยาบาลลำปาง
LAMPANG HOSPITAL

รายงานการวิเคราะห์และแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
โรงพยาบาลลำปาง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566

คำนำ

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต โรงพยาบาลลำปาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้จัดทำขึ้นเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต ตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน พัฒนาระบบการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่เป็นปัญหาสำคัญ และพบบ่อย รวมถึงความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือประโยชน์ขัดกัน และจัดทำเป็นแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต และจัดทำเป็นคู่มือป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อเผยแพร่แก่บุคลากรในโรงพยาบาลลำปาง ให้ตระหนักถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ร่วมสร้างวัฒนธรรมสุจริต สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตและบรรลुวิสัยทัศน์ที่ว่า “โรงพยาบาลลำปางใสสะอาด ร่วมต้านทุจริต”

ผู้จัดทำ
งานนิติการ กลุ่มงานบริหารทั่วไป
โรงพยาบาลลำปาง

สารบัญ

	หน้า	
คำนำ	2	
สารบัญ	3	
บทที่ 1	บทนำ	
	1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา	4
	1.2 วัตถุประสงค์การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต	7
บทที่ 2	แนวคิดการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต	
	2.1 ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	9
	2.2 ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	10
บทที่ 3	การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต โรงพยาบาลลำปาง	17
บทที่ 4	บทสรุป	24
บรรณานุกรม		25

ส่วนที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและสภาพปัญหา

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption) เป็นเรื่องสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง และเป็นปัญหาที่ฝังรากลึกในสังคมไทยมาเป็นเวลานาน เป็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผู้ปกครองและผู้ถูกปกครอง มีการเอื้อเพื่อเอื้อประโยชน์ จนเจือกันในวงญาติ หรือที่เรียกว่า ระบบอุปถัมภ์ที่มีการให้ประโยชน์กันทั้งในอำนาจทางการเมือง ตำแหน่งหน้าที่ราชการ ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสถานะทางสังคม มีอยู่หลากหลายรูปแบบ เช่น การติดสินบน การยกยอก การมีผลประโยชน์ทับซ้อน และพัฒนาการรูปแบบใหม่ ๆ ขึ้นตลอดเวลา ซึ่งสะท้อนถึงพื้นฐานทางจิตใจในตัวบุคคลที่ขาดคุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรมอันดี และแสดงออกถึงพฤติกรรมการกระทำทุจริต โดยไร้ความละเอียดอ่อนต่อการกระทำของตน ไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม ซึ่งสาเหตุหลักที่ทำให้การทุจริตและเป็นปัญหาเรื้อรังในสังคมไทย เนื่องจากสภาพพื้นฐานทางสังคมที่สั่งสมมาในอดีตจนเป็นพื้นฐานสภาพสังคมในปัจจุบัน ความสำคัญของพิธีกรรมมากกว่าเนื้อหา เช่น การจัดประชุมสำคัญต่างๆ ของหน่วยงานที่ผู้ดำเนินการมักให้ความสำคัญแก่รูปแบบการจัดมากกว่าเนื้อหาสาระการประชุม เช่น พิธีการ อาหารว่างและเครื่องดื่ม การจัดที่นั่ง เป็นต้น รวมถึงลักษณะ ของสังคมไทยที่ใช้ระบบอุปถัมภ์และระบบเครือญาติ การแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็น อิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบัน และสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจน โอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจทำความผิด ยังพบผู้ทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมากจนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพดติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

การทุจริตคอร์รัปชัน มีนิยามที่สามารถทำความเข้าใจได้ 2 บริบท คือ (1) บริบทสากลตามความหมายใน Black Law Dictionary หมายถึง การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการกระทำที่ชั่วช้าและฉ้อโกงโดยเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงกฎหมาย รวมทั้งการกระทำที่ขัดต่อตำแหน่งหน้าที่ สิทธิของผู้อื่น ขณะที่ยังคงกระเพื่อมโปร่งใสนานาชาติ(Transparency International : TI) ให้ความหมายทุจริตคอร์รัปชันว่า หมายถึง การใช้อำนาจที่ได้รับความไว้วางใจในทางที่ผิด (Abuse of Entrusted Power) เพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล ซึ่งครอบคลุมทั้งภาครัฐและเอกชน และ (2) ในบริบทของสังคมไทย โดยพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หน้า 543 ระบุว่า การทุจริต หมายถึง ความประพฤติชั่ว คดโกง ฉ้อโกง ขณะที่สำนักคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ระบุว่า คอร์รัปชัน มาจากภาษาลาตินคือ Corruptere ซึ่งมาจาก 2 คำคือ To Ruin-Com (Together) + Rumpere (To break) เมื่อรวมกันแล้วหมายถึง การทำลายหรือการละเมิดจริยธรรม หรือธรรมเนียมในการบริหารงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งรวมถึงพฤติกรรมที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ทำน้อยกว่าหรือไม่ดีเท่าที่กฎหมายระบุไว้ หรือแม้แต่ว่าตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย แต่ใช้วิธีการผิดกฎหมาย

นอกจากนี้ Cressey (1970) เสนอทฤษฎีสามเหลี่ยมของการทุจริตคอร์รัปชัน (Fraud Theory) โดยกล่าวว่า การทุจริตคอร์รัปชันจะเกิดได้สูงในภาวะที่มีปัจจัยเสี่ยง 3 ด้าน ดังนี้

1. แรงกดดันหรือแรงจูงใจ (Pressure or Incentive) กล่าวคือ แรงกดดันอันเกิดจากการปฏิบัติงาน การกำหนดเป้าหมายหรือบทลงโทษ

2. การมีโอกาสนในการกระทำผิด (Opportunity) กล่าวคือ ในมุมแรกนั้นผู้ทุจริตมีโอกาสนในการทุจริตคอร์รัปชันอันอาจเกิดจากระบบการตรวจสอบการทุจริตภายในองค์กรที่ขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถตอบสนองได้ทันเวลา หรือระเบียบกฎหมายที่มีรอยร้าว เป็นผลให้ผู้ทุจริตฉวยโอกาสในการกระทำการทุจริตอย่างไม่เกรงกลัว และอีกมุมหนึ่งคือผู้ทุจริตมีโอกาสนที่เอื้อต่อการปกปิดการทุจริต อันอาจเกิดจากความสามารถในการลบร่องรอยการทุจริตคอร์รัปชัน

3. การมีข้ออ้าง หรือการใช้เหตุผล (Rational) ที่ทำให้ผู้ทุจริตคอร์รัปชันรู้สึกดีขึ้น เช่น การอ้างถึงความจำเป็น การอ้างว่าเป็นธรรมเนียมหรือประเพณีที่ต้องกระทำ เห็นว่าใคร ๆ ก็ทำกัน หรืออ้างว่าเป็นการกระทำทั้งเจตนาและไม่เจตนาและมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการรัฐวิสาหกิจและบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรมเนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ได้กำหนดนิยามและรูปแบบของการทุจริตไว้ 7 ประเภท ได้แก่

1. การทุจริตขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงเพื่อบิดเบือนนโยบายหรือการใช้อำนาจรัฐในทางมิชอบ เพื่อให้ผู้นำหรือผู้บริหารประเทศได้รับผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรของชาติ

2. การทุจริตขนาดเล็ก (Petty Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับกลางและระดับล่างต่อประชาชนทั่วไป โดยการใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในทางมิชอบ

3. การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอ การให้หรือสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ทั้งในรูปของเงิน สิ่งของ และสิ่งตอบแทนต่างๆ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี

4. การยักยอก (Embezzlement) คือ การที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐนำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในหน้าที่ราชการ มาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง

5. การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวก ด้วยการคัดเลือกบุคคลจากสายสัมพันธ์ทางการเมืองหรือเครือข่าย (Connection) เพื่อเข้ามาทำงาน หรือเพื่อได้รับผลประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม

6. การเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวก โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจที่มีในการให้ผลประโยชน์หรือให้หน้าที่การงานแก่เพื่อน ครอบครัว หรือบุคคลใกล้ชิดโดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม

7. ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม อันเกิดจากที่บุคคลต้องมีหน้าที่หรือสถานะมากกว่า 1 สถานะ

สถานการณ์การทุจริตในกระทรวงสาธารณสุข

ข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่รัฐกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงสาธารณสุข ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานกลางในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2561 ที่มีมติรับทราบมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้เสนอ เพื่อให้การผลักดันนโยบายเรื่องการป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการปฏิรูปในเรื่องการบริหารราชการแผ่นดิน และมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 42 วรรคสามของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2557 ประกอบกับมาตรา 265 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 โดยให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในระบบราชการอย่างเคร่งครัด และให้ใช้กับกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความผิดเพราะปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่จนเกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ดังนี้

มาตรการที่ 1 ในกรณีที่มีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ส่วนราชการต้นสังกัดดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นให้แล้วเสร็จ ภายใน 7 วัน แล้วรายงานผลการพิจารณาต่อหัวหน้าส่วนราชการและรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อรับทราบทันทีและให้พิจารณาดำเนินการทางวินัยหรือทางอาญาโดยเร็ว ซึ่งจะต้องให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน ในระหว่างนี้ให้รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการต่อหัวหน้าส่วนราชการหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อทราบเป็นระยะ ตามความเหมาะสม

มาตรการที่ 2 ในกรณีที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่า มีหลักฐานควรเชื่อได้ว่าสามารถสรุปความผิดได้ชัดเจนถึงขั้นชี้มูลความผิด ให้ส่วนราชการต้นสังกัดดำเนินการทางวินัย ต่อข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างเด็ดขาดโดยเร็ว และให้รายงานหัวหน้าส่วนราชการ และรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อทราบความคืบหน้าและเร่งรัดการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจพิจารณาให้ข้าราชการหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนหรือออกจากตำแหน่งไว้ก่อนก็ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม และในกรณีที่พบว่ามีความเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางอาญาด้วย ให้ส่งเรื่องให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบเพื่อพิจารณาดำเนินคดีโดยทันที

มาตรการที่ 3 การปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล หรือคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ทำให้การปฏิบัติราชการเกิดความล่าช้าหรือไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ หรือทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน ให้ถือเป็นกรณีที่ต้องพิจารณาให้มีการย้ายหรือโอนไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น

มาตรการที่ 4 ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาจัดให้มีมาตรการคุ้มครองพยาน หรือ ผู้ให้ข้อมูล หรือเบาะแสในการตรวจสอบอย่างเหมาะสม เพื่อให้การได้รับข้อมูลและหลักฐานในการดำเนินการต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการที่ 5 ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องยึดถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นี้โดยเคร่งครัดตั้งแต่นี้เป็นต้นไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

การวิเคราะห์และจัดทำมาตรการป้องกันการทุจริต เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหาหรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 2

แนวคิดการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตหรือแสวงหาประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมาย หรือความขัดแย้ง ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้วยเทคนิค SWOT Analysis เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งประกอบไปด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดยวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (Strength Weakness Opportunity and Threat Analysis : SWOT Analysis) เพื่อพิจารณา วิเคราะห์ถึงตัวแปรที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ด้านการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โรงพยาบาลลำปาง (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ใช้กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี 1992 โดยที่ผ่านมามีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี 2006 เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report – Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ 2 เมื่อปี 2009 เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ 3 ในปี 2013 เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control – Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี 2013 นี้ยังคงยึดกรอบ แนวคิดเดิมของปี 1992 ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่า มีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบ การทุจริตภายในกิจการ ซึ่งมาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ 1 – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ 2 – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ 3 – คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ 4 – องค์กรจงใจ รักษาไว้ และจงใจพนักงาน

หลักการที่ 5 – องค์กรผลักดันให้ทีกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2 : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ 6 – กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ 7 – ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ 8 – พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ 9 – ระบุและประเมินความเสี่ยงเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3 : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ 10 – ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ 11 – พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ 12 – ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4 : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ 13 – องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ 14 – มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ 15 – มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุม

ภายใน

องค์ประกอบที่ 5 : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ 16 – ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ 17 – ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และ เหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ สำหรับคู่มือฉบับนี้ จะเน้นตามมาตรฐาน COSO 2013 องค์ประกอบที่ 2 หลักการที่ ๘ ในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นหลัก

2.1 ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

สามารถจำแนกความเสี่ยงออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุ เป้าหมาย และพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่าง นโยบาย เป้าหมาย กลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผล กระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk : O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในของ องค์กร/กระบวนการเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหาร งบประมาณ และการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่ เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินงาน เป็นต้น เนื่องจากการขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความ ไม่ ชัดเจน ความไม่ ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่าง สัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในคู่มือนี้ นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงการปฏิบัติงานตามมาตรการเชิงรุกของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข 4 มาตรการ ซึ่งจะช่วยให้โรงพยาบาลลำปางทราบถึงความเสี่ยงต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ สามารถกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังบรรลุเป้าหมายตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนหรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda Based) อีกด้วย โดยคู่มือฉบับนี้จะกำหนดกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
2. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

2.2 ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 9 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการระบุความเสี่ยง
2. ขั้นตอนการวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
3. ขั้นตอนเมทริกส์ระดับความเสี่ยง
4. ขั้นตอนการประเมินการควบคุมความเสี่ยง
5. ขั้นตอนแผนบริหารความเสี่ยง
6. ขั้นตอนการจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง
7. ขั้นตอนจัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
8. ขั้นตอนการจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
9. ขั้นตอนการรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นเตรียมการก่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการจากภารกิจในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน ซึ่งคู่มือนี้ได้จำแนกขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไว้ 3 ด้าน ดังนี้ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐเมื่อคัดเลือกได้แล้ว ให้ทำการคัดเลือกกระบวนการของประเภทด้านนั้นๆ และจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทางในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และมาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันของกระบวนการหรืองานนั้นๆ จากนั้นจึงลงมือทำการตามขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบบเตรียมข้อมูลที่ต้องทำการรวบรวมก่อนลงมือทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/งาน.....

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ขั้นตอนที่ 1 การระบุความเสี่ยง

นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน กระบวนการ การปฏิบัติงานของที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ 1 ให้ทำการระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะ ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงการทุจริต และในการประเมินต้อง คำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของงานดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่ อาจไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการ ทุจริตนั้นอยู่แล้ว ซึ่งเป็นทั้ง Known Factor หรือ Unknown Factor “การระบุความเสี่ยงการทุจริตไม่ถูกต้อง มาตรการควบคุมหรือมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต จึงไม่สามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ตารางที่ 1 ระบุความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินสถานะความเสี่ยง

นำข้อมูลจากตารางที่ 1 มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสี เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยง ในช่องสีความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะ**สีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะ**สีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้เวลาหรืองบประมาณระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะ**สีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะ**สีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 2 ตารางประเมินสถานะความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากรายที่ 1 นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริตตามไฟสีจราจร
 สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
 สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
 สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
 สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินค่าความเสี่ยงรวม

รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีส้มและสีแดง จากรายที่ 2 มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า 1 - 3 คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า 1 - 3 เช่นกัน ค่า 1 - 3 โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

3.1 ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 3 หรือ 2

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 1 เท่านั้น

3.2 ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือข่าย ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ 1 หรือ 2

ตารางที่ 3 ตารางการประเมินค่าความเสี่ยงรวม

SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง 2 มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยง จำเป็น x รุนแรง
		3	2	1	3	2	1	

ตารางที่ 3 นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้มและสีแดง จากรายที่ 2 มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

**แนวทางในการพิจารณา
ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังและระดับความรุนแรงของผลกระทบ**

ตารางที่ 3.1 ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD

ตารางที่ 3.2 ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	1	2	3
ผู้มีส่วนได้เสีย Stake Holders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคเครือข่าย		×	×
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		×	×
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		×	×
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	×	×	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth	×	×	

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ 3 มาทำการประเมินระดับความเสี่ยงการทุจริตว่าอยู่ในระดับใดเมื่อเทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน ในขั้นตอนนี้หน่วยงานต้องมีข้อมูลว่าในปัจจุบันหน่วยงานมีมาตรการป้องกันหรือควบคุมความเสี่ยงอะไรบ้างในการเตรียมการก่อนลงมือประเมิน จึงจะทำให้การประเมินคุณภาพการจัดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างถูกต้อง

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงในปัจจุบัน		
		ดี	พอใช้	อ่อน

ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน	ค่าคะแนนประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน
ดี	3
พอใช้	5 หรือ 6
อ่อน	7 หรือ 8 หรือ 9

**แนวทางการประเมินค่าคะแนนระดับความเสี่ยง
เทียบกับประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปีปัจจุบัน**

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/ โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต	ค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้ ☐
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิภาพ การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินระดับความเสี่ยง ในตารางที่ 4 ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง ระหว่างคะแนน (3) ถึง (9) โดยเฉพาะที่อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินคุณภาพการจัดการ หรือการควบคุมความเสี่ยง ในตารางที่ 4 ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลางเลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงานหรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม) แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต นำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันและมาตรการนั้นยังสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาพิจารณาจัดทำมาตรการในครั้งนี้ โดยมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติมจากรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินในครั้งนี้ มาตรการ หมายถึง วิธีการที่จะทำให้ได้รับผลสำเร็จ (วิธีป้องกัน) หรือแนวทางที่ตั้งขึ้นเพื่อไม่ให้เกิดสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาจัดทำเป็นแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต เพื่อขับเคลื่อนบังคับใช้ต่อไป

**มาตรการปัจจุบัน
(Key Controls in place)**

**มาตรการเพิ่มเติม
(Further Actions
to be Taken)**

**มาตรการป้องกัน
ความเสี่ยงการทุจริต**

ตารางที่ 5 ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง.....

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงทุจริต

ขั้นตอนที่ 6 การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรม ตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ 5 ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหา มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยการแยกสถานะของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น 3 สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง

ตารางที่ 6 ตารางการจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันความเสี่ยง การทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต รูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง

สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันที่ ตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง

สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง

ขั้นตอนที่ 7 จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ 6 ออกตามสถานะ 3 สถานะซึ่งในขั้นตอนที่ 7 สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีการหรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

- 7.1 เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม
- 7.2 เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ (สถานะสีเหลือง Yellow) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม
- 7.3 ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ตารางที่ 7 ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะ สีเขียว	สถานะ สีเหลือง	สถานะ สีแดง	มาตรการป้องกันความเสี่ยง การทุจริต (เพิ่มเติม)

ขั้นตอนที่ 8 การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยง การทุจริตตามขั้นตอนที่ 7 มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด (สี) สถานะความเสี่ยง สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง สีแดง หมายถึง ความเสี่ยง ระดับสูงมากเพื่อเป็นเครื่องมือในการ

กำกับ ติดตาม ประเมินผล

ตารางที่ 8 ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปผลสถานะความเสี่ยงการทุจริต		
	สีเขียว	สีเหลือง	สีแดง

ขั้นตอนที่ 9 การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือ สถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตารางที่ 8 ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งหวังระยะเวลาของการรายงานผลขึ้นอยู่กับหน่วยงาน เช่น รายงานทุกเดือน ทุกไตรมาส ซึ่งแบบในการรายงาน ตามตารางที่ 9 และ ตารางที่ 10 สามารถปรับได้ตามความเหมาะสมของหน่วยงาน

ตารางที่ 9 แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ หน่วยงานที่ประเมิน	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	
โอกาส/ความเสี่ยง	
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เผื่อระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินงาน	

ตารางที่ 10 ตารางการเสนอขอปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตระหว่างปี (ทดแทนแผนเดิม)

หน่วยงานที่เสนอขอ.....		
วันที่เสนอขอ		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงเดิม		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก		
ผู้รับผิดชอบรองที่เกี่ยวข้อง		
เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง		
ประเด็นความเสี่ยงหลัก	เดิม	ใหม่

บทที่ 3

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต โรงพยาบาลลำปาง

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ มุ่งเน้นการปรับพฤติกรรม “คน” และการปรับ “ระบบ” โดยการสร้างนวัตกรรมการต่อต้านการทุจริต เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนากระบวนการและรูปแบบของการป้องกันการทุจริตให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต เพื่อให้สามารถระงับยับยั้งการทุจริตได้อย่างเท่าทัน ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศ มุ่งเน้นการพัฒนากลไกและกระบวนการป้องกันการทุจริตให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพในทุกหน่วยของสังคม โดยการพัฒนาเครื่องมือ รวมถึงการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นการค้นหาจุดเสี่ยงของขั้นตอนหรือกระบวนการตามที่ได้กล่าวมาแล้ว และนำมากำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตในแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน 3 ด้าน กำหนดกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตโรงพยาบาล ดังนี้

ด้านที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามกฎหมายคุ้มครองสุขภาพด้านสาธารณสุขและผลิตภัณฑ์สมุนไพรควบคุม

ด้านที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

สำหรับแนวทางการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตของโรงพยาบาลลำปาง เพื่อนำมาปรับใช้ในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตได้อย่างเหมาะสมมีข้อพิจารณาจำแนกเป็น 3 ประการ ดังนี้

1. พิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต ได้แก่
 - 1.1) กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและมีช่องทางที่จะทำให้ประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
 - 1.2) กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือ มีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน การสร้างอุปสรรค
 - 1.3) กระบวนการที่มีช่องทางเรียกร้อยหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง
2. พิจารณากระบวนการที่เข้าข่ายเปิดช่องหรือมีโอกาสร้อยเสี่ยงต่อการทุจริต ได้แก่
 - 2.1) การรับ-จ่ายเงิน
 - 2.2) การบันทึกบัญชีรับ-จ่าย/การจัดทำบัญชีทางการเงิน
 - 2.3) การจัดซื้อจัดจ้าง
 - 2.4) การจัดหาพัสดุ
 - 2.5) การกำหนดคุณลักษณะวัสดุ ครุภัณฑ์ การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูลหรือขายสินค้า
 - 2.6) การตรวจรับพัสดุ ครุภัณฑ์
 - 2.7) การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
 - 2.8) การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา
 - 2.9) การเบิกค่าตอบแทน
 - 2.10) การใช้ราชการ
 - 2.11) การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์
 - 2.12) การให้และการรับของขวัญ สินน้ำใจเพื่อหวังความก้าวหน้า

- 2.13) การคัดเลือกบุคคลเพื่อย้าย/โอน/เลื่อน
- 2.14) การอนุมัติ อนุญาต ตามกฎหมายคุ้มครองสุขภาพด้านสาธารณสุข
- 3. พิจารณาจากความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม ได้แก่
 - 3.1) สูญเสียงบประมาณ
 - 3.2) เปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีโอกาสกระทำผิดในทางมิชอบ
 - 3.3) เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสียหายต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงาน ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด ในตารางความเสี่ยง ซึ่งจะทำให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่จะต้องบริหารจัดการก่อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตในรายงานฉบับนี้ เป็นการประชุมร่วมกันของเจ้าหน้าที่แต่ละกลุ่มงาน ในสังกัด ตามกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยง 3 ด้าน โดยใช้กลไกการวิเคราะห์ความเสี่ยง 9 ขั้นตอนที่จะกล่าวต่อไป

ขั้นตอนที่ 1 การระบุความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต
กระบวนการปฏิบัติงานจุดเก็บเงิน		
1	การรับชำระเงินสด ณ จุดเก็บเงิน	เจ้าหน้าที่รับชำระค่าบริการเป็นเงินสด แต่ไม่ลงในใบเสร็จ แล้วนำไปใช้ส่วนตัว
2	การบันทึกบัญชีรับ-จ่าย/การจัดทำบัญชีทางการเงิน	การบันทึกบัญชีรับ-จ่าย/การจัดทำบัญชีทางการเงินเป็นเท็จ
กระบวนการปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้าง		
1	การจัดหาพัสดุ	การจัดหาพัสดุที่ไม่เป็นไปอย่างโปร่งใส และประหยัดงบประมาณของทางราชการ
กระบวนการปฏิบัติงานเบิกจ่ายเงิน		
1	การเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ	การเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง
2	การเบิกจ่ายค่าตอบแทนการปฏิบัติงาน	การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ที่ควรจะได้รับ

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินสถานะความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
กระบวนการปฏิบัติงานจุดเก็บเงิน					
1	เจ้าหน้าที่รับชำระค่าบริการเป็นเงินสด แต่ไม่ลงในใบเสร็จ แล้วนำไปใช้ส่วนตัว		✓		
2	การบันทึกบัญชีรับ-จ่าย/การจัดทำบัญชีทางการเงินเป็นเท็จ		✓		

กระบวนการปฏิบัติงานจัดซื้อจัดจ้าง					
1	การจัดหาพัสดุที่ไม่เป็นไปอย่างโปร่งใส และประหยัดงบประมาณของทางราชการ	✓			
กระบวนการปฏิบัติงานเบิกจ่ายเงิน					
1	การเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และในวันหยุดราชการ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง			✓	
2	การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ที่ควรจะได้รับ		✓		

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินค่าความเสี่ยงรวม

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยงรูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงจำเป็น × รุนแรง
		3	2	1	3	2	1	
1	เจ้าหน้าที่รับชำระค่าบริการเป็นเงินสด แต่ไม่ลงในใบเสร็จ แล้วนำไปใช้ส่วนตัว		2			3		6
2	การบันทึกบัญชีรับ-จ่าย/การจัดทำบัญชีทางการเงินเป็นเท็จ		2			3		6
3	การจัดหาพัสดุที่ไม่เป็นไปอย่างโปร่งใส และประหยัดงบประมาณของทางราชการ		1			2		2
4	การเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง		3			3		9
5	การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ที่ควรจะได้รับ		3			3		9

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยงรูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงในปัจจุบัน		
		ดี	พอใช้	อ่อน
1	เจ้าหน้าที่รับชำระค่าบริการเป็นเงินสด แต่ไม่ลงในใบเสร็จ แล้วนำไปใช้ส่วนตัว		✓	
2	การบันทึกบัญชีรับ-จ่าย/การจัดทำบัญชีทางการเงินเป็นเท็จ	✓		
3	การจัดหาพัสดุที่ไม่เป็นไปอย่างโปร่งใส และประหยัดงบประมาณของทางราชการ	✓		
4	การเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง		✓	
5	การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ที่ควรจะได้รับ	✓		

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงทุจริต
1	เจ้าหน้าที่รับชำระค่าบริการเป็นเงินสด แต่ไม่ลงในใบเสร็จ แล้วนำไปใช้ส่วนตัว	กลุ่มงานการเงินตรวจสอบการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ จะต้องเป็นไปตามผลการดำเนินงานที่เป็นจริง และเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง
2	การบันทึกบัญชีรับ-จ่าย/การจัดทำบัญชีทางการเงินเป็นเท็จ	กลุ่มงานการเงินตรวจสอบการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ จะต้องเป็นไปตามผลการดำเนินงานที่เป็นจริง และเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง
3	การจัดหาพัสดุที่ไม่เป็นไปอย่างโปร่งใส และประหยัดงบประมาณของทางราชการ	<p>๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการ และบุคลากร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทาง การจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างจัดทำรายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้าง รายไตรมาสและเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการรับทราบทุกครั้ง</p> <p>๓. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง รับรองถึงความไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้าง</p>
4	การเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	<p>๑. จัดให้มีการลงเวลาปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ</p> <p>๒. ในกรณีเดินทางไปราชการ(ประชุม) ตรงกับวันที่ต้องปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ให้ดำเนินการจัดทำบันทึกการแลกเปลี่ยนเวรนอกเวลาราชการทุกครั้งไว้เป็นลายลักษณ์อักษร</p> <p>๓. จัดทำเอกสารเบิกจ่ายค่าตอบแทน เป็นปัจจุบัน ประจำทุกเดือน และมีการตรวจสอบก่อนส่งขออนุมัติเบิกจ่ายทุกครั้ง</p>
5	การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ที่ควรจะได้รับ	<p>๑. จัดให้มีการลงเวลาปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ</p> <p>๒. ในกรณีเดินทางไปราชการ(ประชุม) ตรงกับวันที่ต้องปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ให้ดำเนินการจัดทำบันทึกการแลกเปลี่ยนเวรนอกเวลาราชการทุกครั้งไว้เป็นลายลักษณ์อักษร</p> <p>๓. จัดทำเอกสารเบิกจ่ายค่าตอบแทน เป็นปัจจุบัน ประจำทุกเดือน และมีการตรวจสอบก่อนส่งขออนุมัติเบิกจ่ายทุกครั้ง</p>

ขั้นตอนที่ 6 การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันความเสี่ยง การทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต รูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
1	กลุ่มงานการเงินตรวจสอบการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ จะต้องเป็นไปตามผลการดำเนินงานที่เป็นจริง และเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ยังไม่เกิด เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง	√		
2	กลุ่มงานการเงินตรวจสอบการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ จะต้องเป็นไปตามผลการดำเนินงานที่เป็นจริง และเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	ยังไม่เกิด เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง	√		
3	<p>๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทาง การจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างจัดทำรายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างรายไตรมาสและเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการรับทราบทุกครั้ง</p> <p>๓. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง รับผิดชอบต่อความไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้าง</p>	ยังไม่เกิด เฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง	√		
4	<p>๑. จัดให้มีการลงเวลาปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ</p> <p>๒. ในกรณีเดินทางไปราชการ (ประชุม) ตรงกับวันที่ต้องปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ให้ดำเนินการจัดทำบันทึกการ</p>	มีเรื่องร้องเรียน และตรวจสอบพบการเบิกจ่ายไม่ถูกต้อง		√	

	<p>แลกเปลี่ยนเวรนอกเวลา ราชการทุกครั้งไว้เป็นลาย ลักษณ์อักษร</p> <p>๓. จัดทำเอกสารเบิกจ่าย ค่าตอบแทน เป็นปัจจุบัน ประจำทุกเดือน และมีการ ตรวจสอบก่อนส่งขออนุมัติ เบิกจ่ายทุกครั้ง</p>				
5	<p>๑. จัดให้มีการลงเวลา ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงานนอก เวลาราชการ</p> <p>๒. ในกรณีเดินทางไปราชการ (ประชุม) ตรงกับวันที่ต้อง ปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ให้ดำเนินการจัดทำบันทึกการ แลกเปลี่ยนเวรนอกเวลา ราชการทุกครั้งไว้เป็นลาย ลักษณ์อักษร</p> <p>๓. จัดทำเอกสารเบิกจ่าย ค่าตอบแทน เป็นปัจจุบัน ประจำทุกเดือน และมีการ ตรวจสอบก่อนส่งขออนุมัติ เบิกจ่ายทุกครั้ง</p>	<p>มีเรื่องร้องเรียน และ ตรวจสอบพบการเบิกจ่ายไม่ ถูกต้อง</p>		√	

ขั้นตอนที่ 7 จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะ สีเขียว	สถานะ สีเหลือง	สถานะ สีแดง	มาตรการป้องกันความเสี่ยง การทุจริต (เพิ่มเติม)
เจ้าหน้าที่รับชำระ ค่าบริการเป็นเงินสด แต่ ไม่ลงในใบเสร็จ แล้ว นำไปใช้ส่วนตัว	√			ให้ความรู้เจ้าหน้าที่ให้ตระหนัก ถึงความสำคัญของการ ปฏิบัติงานให้ถูกต้องตาม กฎหมาย
การบันทึกบัญชีรับ-จ่าย/ การจัดทำบัญชีทางการ เงินเป็นเท็จ	√			ให้ความรู้เจ้าหน้าที่ให้ตระหนัก ถึงความสำคัญของการ ปฏิบัติงานให้ถูกต้องตาม กฎหมาย
การจัดหาพัสดุที่ไม่เป็นไป อย่างโปร่งใส และ ประหยัดงบประมาณของ	√			ให้ความรู้เจ้าหน้าที่ให้ตระหนัก ถึงความสำคัญของการ ปฏิบัติงานให้ถูกต้องตาม

ทางราชการ				กฎหมาย
การเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง		√		จัดทำแผนเฝ้าระวังความเสี่ยงที่รัดกุมขึ้น
การเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ที่ควรจะได้รับ		√		จัดทำแผนเฝ้าระวังความเสี่ยงที่รัดกุมขึ้น

ขั้นตอนที่ 8 การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปผลสถานะความเสี่ยงการทุจริต		
	สีเขียว	สีเหลือง	สีแดง
กลุ่มงานการเงิน		√	
กลุ่มงานพัสดุ	√		

ขั้นตอนที่ 9 การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่ หน่วยงานที่ประเมิน	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต โรงพยาบาลลำปาง
โอกาส/ความเสี่ยง	การเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและในวันหยุดราชการ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง และการเบิกค่าตอบแทนเกินสิทธิ์ที่ควรจะได้รับ
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☒ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินงาน	จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานใหม่ ให้มีการตรวจสอบอย่างรัดกุม

บทที่ 4 บทสรุป

จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริต ในกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต หรือเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ประกอบมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริต โรงพยาบาลลำปาง ตามหัวข้อที่ 4.1 และ 4.2 เพื่อให้การบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และการ แก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ โรงพยาบาลลำปาง จึงกำหนดเป็นปัญหาสำคัญและมีโอกาสหรือความเสี่ยงสูงที่จะเกิดการทุจริตได้ และจัดทำมาตรการป้องกันการทุจริตให้สอดคล้อง กับสภาพปัญหาและนโยบายสำคัญของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

- (๑) การจัดหาพัสดุ
- (๒) การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา
- (๓) การเบิกค่าตอบแทน
- (๔) การใช้รถราชการ

ซึ่งมาตรการในการป้องกันการทุจริตที่กำหนดไว้ มีแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

รูปแบบ อาทิเช่น

(1) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของโรงพยาบาลลำปางไม่ทนต่อการ ทุจริตทุกรูปแบบ อาทิเช่น

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

- การส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของบุคลากรสำนักงาน

- เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรคิให้แก่เจ้าหน้าที่
- อบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในสังกัดเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม วินัยและผลประโยชน์ ทับซ้อน และเผยแพร่กรณีตัวอย่างการกระทำผิดทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ
- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี

(2) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงพยาบาลลำปางอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

- จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(3) การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง ต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลลำปาง รอบ 6 เดือน และรอบ 12 เดือน

บรรณานุกรม

คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต สำหรับภาครัฐ และภาคธุรกิจเอกชน. สำนักงาน ป.ป.ช., กุมภาพันธ์ 2563. คู่มือการประเมินความเสี่ยงการทุจริต กระทรวงมหาดไทย ประจำปี 2564. ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงมหาดไทย. กุมภาพันธ์ 2564. คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566, ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข. ตุลาคม 2565.